

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

2018010860 ADR kontroll, vedlikehold, reparasjon og modifikasjon av mobile drivstofftanker (tankflak) mv.

Vedlegg G

Leverandørens samfunnsansvar

---

1 Bakgrunn

Forsvaret har som mål å foreta effektive anskaffelser som understøtter en positiv samfunnsutvikling som tar hensyn til mennesker, samfunn og miljø. For å kunne nå dette målet stilles det en rekke krav til de som ønsker å bli leverandører til Forsvaret. Dette omfatter krav til Leverandørens sosiale ansvar, miljøansvar, økonomiske ansvar, korrupsjonsforebygging, samt krav til Leverandørens virksomhetsstyring.

2 Sosialt ansvar

2.1 Introduksjon

Leverandøren skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø. Leveringsomfanget skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.

Kravene angir minimumsstandarder. Der konvensjoner og nasjonale lover og reguleringer omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde. Dersom Leverandøren bruker underleverandører til å oppfylle denne avtalen, er Leverandøren forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene hos sine underleverandører.

2.2 FNs menneskerettigheter

Leverandøren skal respektere FNs menneskerettigheter.

2.3 Forbud mot tvangsarbeid (*ILO-konvensjon nr. 29 og 105*)

Det skal ikke foregå noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.

Arbeiderne må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver, og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

2.4 Forbud mot barnearbeid (*FN-konvensjon om barnets rettigheter, ILO-konvensjon nr. 138 og 182*)

Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid, og mot å utføre arbeid som kan svekke utdannings- og utviklingsmuligheter.

Minstealderen må ikke i noe tilfelle være under 15 år (14 eller 16 år i visse land).

Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid.

Dersom det foregår slikt barnearbeid, skal det arbeides for snarlig utfasing og avvikling. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

2.5 Forbud mot diskriminering (ILO- konvensjon nr. 100 og 111)

Det skal ikke foregå noen diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

2.6 Fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO-konvensjon nr. 87 og 98)

Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og til å forhandle kollektivt.

Arbeidsgiveren skal ikke diskriminere fagforeningsrepresentanter, eller hindre dem i å utføre sitt fagforeningsarbeid.

Dersom disse rettigheter er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke i noe tilfelle hindre, parallelle mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

2.7 Lønns- og arbeidsvilkår

2.7.1 Gjengs lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren plikter å besørge at ansatte i egen virksomhet, eller ansatte hos underleverandører som direkte medvirker til oppfyllelsen av denne avtalen, har lønns- og arbeidsvilkår som regulert i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven), lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie (ferieloven) og eventuell annen relevant lovgivning.

Leverandøren skal på områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, sørge for at egne og eventuelle underleverandørers ansatte, som direkte medvirker til å oppfylle Leverandørens forpliktelser under denne avtalen, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av den aktuelle forskriften.

Leverandøren skal på områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, sørge for at egne og eventuelle underleverandørers ansatte, som direkte medvirker til å oppfylle Leverandørens forpliktelser under denne avtalen, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Dette gjelder for arbeid utført i Norge.

2.7.2 Overtid

Arbeidstimer pr. uke skal ikke overstige nasjonale rettslige standarder.

Arbeiderne skal få overtidstillegg dersom dette er påkrevd etter nasjonale rettslige minimumsstandarder.

2.7.3 Krav om arbeidsavtale

Alle arbeidere har krav på en arbeidsavtale skrevet på et språk de forstår.

Forpliktelser til ansatte i henhold til internasjonale konvensjoner og nasjonal trygdlovgivning, som følger av det ordinære arbeidsforholdet, skal ikke omgås gjennom bruk av kortsiktige kontrakter (for eksempel akkordarbeid, tilfeldig arbeid, dagarbeid), underleverandører eller andre arbeidsforhold.

2.8 Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet skal være sikkert og hygienisk, med tanke på den rådende kjennskap til næringen og særskilte farer. På selve produksjonsstedet skal arbeidsmiljøet overholde nasjonale juridiske minimumsstander for sikkerhet og hygiene. Tilstrekkelige tiltak skal gjøres for å forhindre ulykker og helseskader som følge av, assosiert med, eller forekommende i forbindelse med arbeidet. Dette, så langt som mulig, ved å minimere årsakene til farer i arbeidsmiljøet. Alle ansatte skal ha tilgang til helse- og sikkerhetsutstyr/verneutstyr som tilfredstiller nasjonale minimumsstandarder.

Ansatte skal informeres om eventuelle helserisikoer forbundet med arbeidet.

Ovennevnte gjelder bare for ansatte som direkte medvirker til å oppfylle Leverandørens kontraktsforpliktelser under avtalen.

3 Miljøansvar

3.1 Miljøledelsessystem

Leverandøren skal ha etablert et miljøledelsessystem som minimum består av følgende elementer:

- Et system for virksomhetens miljøhensyn og miljøpolicy
- Strategi for kompetanse innen miljøfeltet
- Prosedyrer for gjennomføring av avtalen på en miljømessig forsvarlig måte

Leverandøren kan vise til virksomhetens kvalitets- eller miljøledelsessystem i henhold til ISO 14000, EMAS, eller andre tilsvarende tredjeparts godkjente systemer.

3.2 Emballasjegjenvinning

Norske leverandører (produsent eller importør) som benytter emballasje, skal på tidspunkt for kontraktsinngåelse være medlem i en returordning, eller oppfylle forpliktelsen gjennom egen returordning med egen ordning for sluttbehandling hvor emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig forsvarlig måte (Grønt Punkt Norge eller tilsvarende returordning). Leverandøren skal senest ved kontraktinggåelsen fremlegge dokumentasjon på slikt medlemskap.

4 Korrupsjonsforebygging (*Europarådets strafferettslige konvensjon mot korrupsjon av 27. januar 1999 og tilleggsprotokollen av 22. januar 2003*)

Leverandøren skal ikke gi eller tilby forsvarssektorens ansatte gaver, middager, feriereiser eller andre goder som har sammenheng med den ansattes stilling i forsvarssektoren.

Leverandøren skal ha iverksatt tiltak eller ha systemer i sin virksomhet som skal forebygge korrupsjon og påvirkningshandel. Tiltak eller system som Leverandøren kan vise til å ha iverksatt for å forebygge korrupsjon kan være:

- Etablering av internkontroll

- Utarbeidelse av etiske retningslinjer
- Opprettelse av varslingskanal og lignende

5 Virksomhetsstyring

Leverandøren skal ta nødvendige skritt for å implementere kravene i dette vedlegget og innlemme kravene i all dens drift samt gjøre kravene til en integrert del av dens virksomhetsfilosofi.

Leverandøren skal tildele ansvar for alle saker vedrørende disse reglene for samfunnsansvar til en leder innen Leverandørens organisasjon.

Leverandøren skal sette etterlevelse av regler for samfunnsansvar som et vilkår for alle avtaler som den inngår med underleverandører. Disse avtalene skal forplikte underleverandører til å rette seg etter alle reglene i dette vedlegget, og delta i Leverandørens kontrollaktiviteter som anmodet.

6 Etterlevelse

6.1 Dokumentasjon

På Oppdragsgivers forespørsel skal det dokumenteres at disse krav til samfunnsansvar blir overholdt. Følgende dokumentasjon aksepteres:

- En rapport fra Leverandøren som dokumenterer at disse kravene til samfunnsansvar blir overholdt
- En ekstern rapport om arbeidsvilkår på produksjonsplassen(e). Informasjon om inspeksjonsmetode og identiteten til inspektøren er påkrevd
- Relevant sertifisering av Leverandøren – SA8000 eller tilsvarende standard

6.2 Inspeksjoner

Oppdragsgiver og dennes autoriserte representanter forbeholder seg retten til å inspisere alle produksjons- og lagerområder som blir brukt av Leverandøren, inkludert alle produksjons- og lagerområder brukt av underleverandører. Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å gjennomføre både avtalte og uanmeldte inspeksjoner.